

אלנעים מוחמד ו-5 אחרים

כולם ע"י עו"ד עודד פלר ו/או אבינעם כהן
מ"משנה" – המרכז הקליני למשפט וחברה
בית הספר למשפטים ע"ש חיים שטריקס
המסלול האקדמי המכללה למנהל
שד' יצחק רבין 7, ראשון לציון
טל': 052-2541763; פקס: 077-4701563
דוא"ל: odedfe@colman.ac.il

העותרים

נגד

1. נציבת בתי הסוהר

2. מנהל "מרכז השהייה חולות"

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טל': 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים

הודעת עדכון מטעם המשיבים

1. כזכור, עניינה של העתירה, בבקשת העותרים כי בית המשפט הנכבד יוציא תחת ידיו שורה של צווים-על-תנאי ביחס להפעלת חוגים נוספים במרכז השהייה "חולות", לפתיחת כיתות לימוד לשימוש השוהים במרכז ולאספקת ציוד לכיתות אלה, וכן להתקנת מתקני ספורט נוספים.

2. ביום 3.4.17 נדונה עתירה זו, לצד עתירות נוספות הנוגעות למרכז השהייה, בפני בית המשפט הנכבד. למחרת הדיון, ביום 4.4.17, ניתנה החלטת בית המשפט בכל העתירות גם יחד, כאשר בעניין העתירה שבכותרת נדרשה המדינה להגיש הודעת עדכון, כדלקמן:

"ה. העתירה בבג"ץ 4388/16 ענינה הטענה כי לא מוצע לשוהים סדר יום לרבות חוגים וכיתות לימוד מקצועיות ואחרות, ובפועל רבים מהם שרויים בחוסר מעש. כן נטען כי לפעילויות ספורט יש חסר וגם חסמי בירוקרטיה, ויש גם איסור ללימוד עברית. המשיבים טוענים כי החוגים הקיימים אינם מלאים, כי אין – כך הם מצהירים – כל איסור על לימוד עברית, ויש חוגים להכשרה מקצועית והם יורחבו. כן ייערך סקר אנונימי לגבי רצונות השוהים ושביעות רצונם. בנושא זה החלטנו לבקש הודעת עדכון לאחר שיישקלו גם הערותינו" [ההדגשה במקור-הח"מ].

3. בעקבות ההחלטה, המשיבים יבקשו לעדכן במספר מישורים, כדלקמן.

4. **באשר לסקרים**, עד כה נערכו שני סקרים אנונימיים, מתוך מטרה לבחון את רצונות הוהים ושביעות רצונם בתחומי המזון והחינוך, ויש כוונה להוסיף ולבצע סקרים אנונימיים נוספים במידה שיעלה כי הוהים מוכנים לשתף פעולה בעניין. לסקרים השיבו 342 שוהים; 300 שוהים השיבו לסקר בתחום המזון, ו-42 שוהים השיבו לסקר בתחום החינוך.

יצוין, כי בשלב זה קיים קושי בביצוע הסקרים ובניתוח תוצאותיהם, מחמת חוסר היענות וחוסר רצון מצד הוהים לשתף פעולה עם הסוקרים, וזאת על אף פעולות הסברה שנעשו בעניין על ידי עובדי המרכז. בהקשר זה יצוין עוד, כי הערכת מנהלי הפלחים המבצעים את הסקרים היא (כאשר זו נתמכת בהערכה מודיעינית), שחלק מהמשיבים לסקרים מסמנים במתכוון, באופן גורף, ציון נמוך לכלל הפרמטרים המופיעים בסקרים. כך למשל, למעלה מעשרה אחוזים מהנשאלים בסקר שנערך בתחום המזון, סימנו באופן גורף ציון נמוך בכלל הפרמטרים שהוצגו בסקר.

אך מובן הוא כי פילוט זה, של ביצוע סקרים אנונימיים, נועד לרווחתם של הוהים, ולשם כך עובדי המרכז מקיימים פעולות הסברה בעניין, מתוך מטרה להביא להשתתפות רבה ככל הניתן מצד הוהים. על אף זאת, נכון לעתה, האפקטיביות מביצוע הסקרים נמוכה למדי, בשל חוסר היענות וחוסר שיתוף פעולה מצד הוהים. והדבר בא לידי ביטוי באי השתתפות במילוי הסקרים, או לחלופין במתן ציון נמוך וגורף לכלל הפרמטרים הנבחנים במסגרת הסקרים.

5. **באשר לחוגי ההעשרה**, הוהים נהנים כיום מהיצע מגוון של חוגים. כך, מוצעים לשוהים חוגי ספורט, מוזיקה, אומנות (קרמיקה), מיחזור ומנדלות. לא למותר לציין כי שיעור ההשתתפות בחוגים אינו מלא. מלבד זאת נעדכן, כי הוחלט להוסיף, במהלך חודש מאי, שני חוגים נוספים - חוג שחמט וחוג משחקי תשיבה, וזאת בשים לב להערות בית המשפט הנכבד במסגרת הדיון, ומתוך מטרה לגוון ככל הניתן בחוגי ההעשרה המוצעים לשוהים. בהקשר זה יצוין, כי במסגרת בחינת האפשרות להוספת חוגים כאמור, נשקל, בין היתר, שיעור המשתתפים בחוגים הקיימים. יצוין כי עובדי המרכז משוחחים עם הוהים ומדברנים אותם להשתתף בחוגי ההעשרה.

6. **באשר לקורסי ההכשרה המקצועית**, המרכז מציע לשוהים קורסי הכשרה מקצועית במספר תחומים, בתחום הריצוף והקרמיקה, בתחום הספרות, בתחום הצבע והגבס, בתחום השרברבנות, וכן בתחום השקייה מדברית. בנוסף לכך נעדכן, כי בשים לב להערות בית המשפט הנכבד, נבחנת האפשרות להוספת הכשרות מקצועיות, בתחום הריתוך (קורס בסיסי) וכן בתחום התקליטנות. גם כאן נציין כי עובדי המרכז משוחחים עם הוהים ומדברנים אותם להשתתף בחוגי ההעשרה.

7. **באשר לכיתות ללימוד עצמי ולתכנים הנלמדים במסגרת זו**, במרכז השהייה קיימים כיום שבעה אגפים מאוכלסים. בכלל אגפים אלו קיימות 28 כיתות לימוד פעילות, כפועל יוצא ממספר השוהים נכון למועד הגשת הודעת עדכון זו (למעלה מ-1,700 שוהים). מתוך כיתות אלה, מקצה המרכז שמונה כיתות לטובת הפעלתן על ידי השוהים לצורך לימוד עצמי, ככל שאלו חפצים בכך. השוהים רשאים לקבל את הכיתות לשימוש החל מהשעה 8:00 בבוקר ועד לשעה 22:00 בערב, בתאום וכנגד הפקדת כרטיס שוהה אשר מוחזר עם סיום הפעילות בכיתה. יצוין כי המרכז מספק לשוהים את כל הציוד הנדרש להם לצורך הלימוד העצמי בכיתות. בתוך כך, המרכז מספק לשוהים כלי כתיבה, מחברות, לוח מחיק, טושים ועוד, על פי מספר הלומדים, ובהתאם לבקשתם. ניכר כי השוהים שבעי רצון מהציוד המסופק להם.
- בעקבות הערות בית המשפט הנכבד במסגרת הדיון, יבקשו המשיבים להבהיר כי אין כל התערבות בתכני הלימוד המועברים בכיתות ללימוד עצמי, המופעלות כאמור על ידי השוהים. יצוין גם כי בדיקות שנערכו העלו, כי בכיתות ללימוד העצמי מתקיימים שיעורי אנגלית, עברית ומחשבים (באמצעות שימוש במחשבים הניידים שברשותם).
- ביתר כיתות הלימוד המרכז מפעיל, באמצעות משרד החינוך, מערך שיעורי אנגלית ומתמטיקה בהיקף של כ-40 שעות שבועיות, כאשר תכנית הלימודים נקבעת על-ידי משרד החינוך.
8. אחר שאמרנו כל זאת, המשיבים יטענו כי דינה של העתירה להידחות.
9. בעתירה נטען כי הפעילויות היוזמות המוצעות לשוהים, ניתנות באופן מצומצם ומינימאלי. בכל הכבוד, טענות אלה אינן תואמות למצב הדברים העובדתי.
- כפי שפורט במסגרת תגובתם המקדמית של המשיבים, וכן בעדכונים שלעיל, במרכז השהייה מתנהלת קשת רחבה של פעילויות, וזאת בתחומי החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. על אף זאת, השוהים אינם מנצלים באופן מלא את הפעילויות השונות והמגוונות המוצעות להם.
10. מלבד פעילויות מוסדרות אלה, עומדות לרווחת השוהים שמונה כיתות ללימוד עצמי, הכוללות ציוד משרדי המסופק על ידי המרכז. כפי שפורט, אין כל התערבות מצד גורמי המרכז בתכנים הנלמדים בכיתות אלה, בניגוד לטענה שהועלתה במסגרת הדיון מצד העותרים, באשר ללימודי עברית.
11. **גם בכל הקשור לפעילות הספורטיבית** נשוב ונזכיר את שנכתב במסגרת התגובה המקדמית, כי במרכז השהייה קיימים 24 מגרשי ספורט שונים, בשטח כולל של כ-860 מ"ר. המגרשים מאובזרים במתקן כדורסל, 2 שערי קט רגל, מתקן למשחק כדור עף לרבות רשת, וכן מתקן לטניס שולחן.

כמו כן, עומד לרשות השוהים ציוד ספורט מגוון, ובכלל זה כדורים לסוגי המשחקים השונים, כגון כדורגל וכדורסל. מסירת הפריטים לשוהים מבוצעת מהשעה 8:00 בבוקר ועד 20:00 בערב, על-ידי עובדי המרכז, בתאום וכנגד הפקדת כרטיס שוהה אשר מוחזר עם סיום הפעילות. מלבד זאת, בשטח הציבורי שבכל פלח מותקנים מתקני ספורט מקורים בהתאם לתקנים הישראליים, וברמת בטיחות גבוהה.

12. בשולי הדברים יצוין, כי הדרישה להפקדת כרטיס שוהה בטרם קבלת ציוד או כיתה והשבתו עם החזרת הציוד, נובעת מהרצון לשמור על שלמות הציוד, זמינותו ותקינותו, לטובת כלל השוהים במרכז; ועל מנת שיוכלו כולם לעשות שימוש בציוד ובכיתות הלימוד. זוהי דרישה סבירה ביותר, שאינה מגלמת פגיעה כלשהי בשוהים.

13. משהגענו עד הלום, המשיבים יטענו כי העותרים לא הצביעו על שיקול דעת לקוי וחוסר סבירות באשר לאופן הפעלתו של המרכז על ידי המשיבים, ודאי לא על חוסר סבירות קיצוני המצדיק את התערבותו של בית המשפט הנכבד. ההיפך הוא הנכון, מן הנתונים עולה כי המשיבים דואגים לרווחתם של השוהים במרכז, וכי התנהלותם נטועה במרכז מתחם הסבירות.

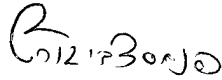
בהקשר זה נציין, כי המשיבים מצדם אף נערכו לביצוע סקרים אנונימיים, במטרה לבחון את מידת שביעות רצונם של השוהים בתחומים שונים. על אף זאת, עד כה – ולמרות פעולות הסברה שנעשו על ידי עובדי המרכז – האפקטיביות מביצוע הסקרים נמוכה למדי, בשל חוסר היענות וחוסר שיתוף פעולה מצד השוהים. הדבר בא לידי ביטוי באי השתתפות במילוי הסקרים, או לחלופין במתן ציון נמוך וגורף לכלל הפרמטרים הנבחנים במסגרת הסקרים.

14. לנוכח כל המקובץ, ובהמשך לפירוט הדברים שבתגובה המקדמית, המשיבים יטענו כי דינה של העתירה להידחות.

15. הודעת עדכון זו נתמכת בתצהירו של סג"ד אמנון יהבי, סגן מנהל מרכז השהייה חולות.

היום, ד' באייר תשע"ז

30 באפריל 2017

פנחס גורט, עו"ד
עוזר לפרקליט המדינה

רן רוזנברג, עו"ד
סגן בכיר לפרקליטות המדינה

תצהיר

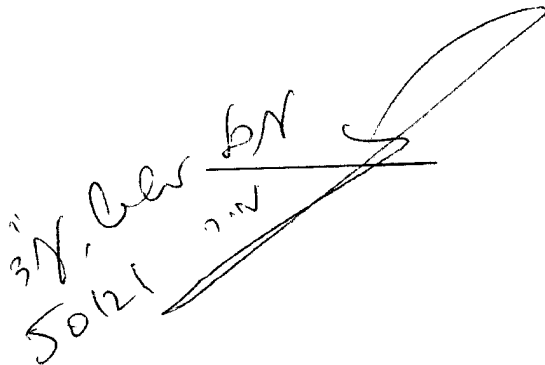
אני הח"מ, סג"ד אמנון יהבי, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני משמש כסגן מנהל מרכז השהייה "חולות".
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בהודעת עדכון מטעם המשיבים בבג"ץ 4388/16.
3. העובדות המפורטות בהודעת העדכון נכונות למיטב ידיעתי ומתוקף תפקידי.
4. הנני מצהיר כי זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אמנון יהבי

אישור

אני הח"מ, סג"ד אמנון יהבי, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 30/4/17 הופיע בפניי המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת שאם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפניי על תצהיר זה.

סג"ד אמנון יהבי
50121